

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน กรกฎาคม 2554**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 49 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 45 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 181 ราย อัตราการบาดเจ็บ 5.4 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 18 คน อัตราตาย 0.5 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 9.9 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม - คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 49 แห่ง ส่งรายงาน 48 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 10 แห่งและไม่ส่งรายงาน 1 แห่ง คือ รพ.ยะรัง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 96.9

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 93.2

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้(ศบ.สต.) ภายในวันที่ 7 สิงหาคม 2554) เท่ากับ ร้อยละ 98.5 โดยมีรายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe2.psu.ac.th/~vis/> หรือ www.deepsouthvis.org

เหตุการณ์

สถานที่

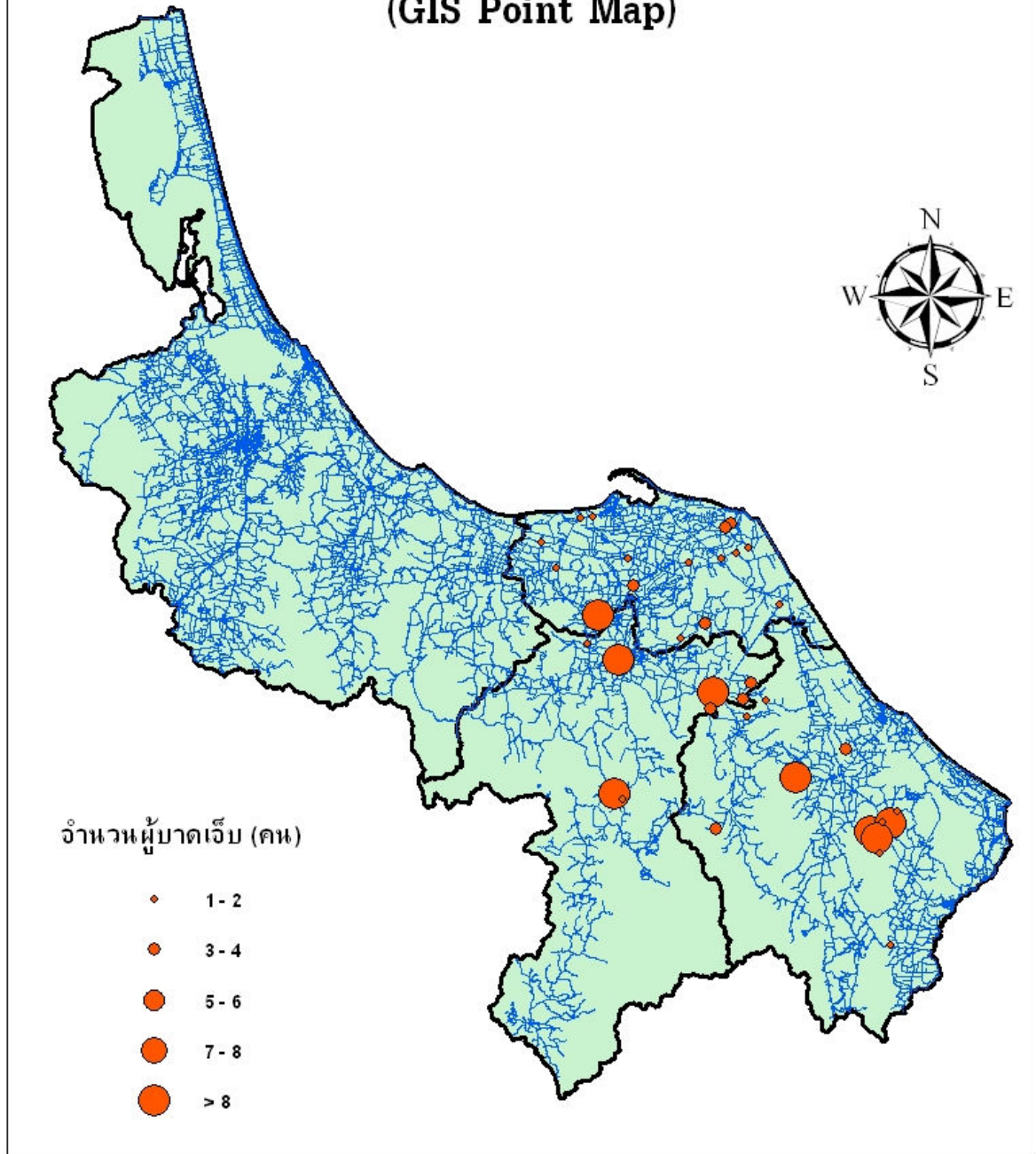
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

อันดับ	จำนวนเหตุการณ์					
	ปัตตานี	20	นราธิวาส	14	ยะลา	11
1.	ปะนาเระ	5	เจาะไอร้อง	5	รามัน	5
2.	หนองจิก	3	ระแงะ	3	เมืองยะลา	3
3.	ทุ่งยางแดง	3	รือเสาะ	2	บันนังสตา	2
4.	ยะหริ่ง	2	เมืองนราธิวาส	2	ยะหา	1
5.	ยะรัง	2	ศรีสาคร	1		
6.	มายอ	1	แว้ง	1		
7.	สายบุรี	1				
8.	โคกโพธิ์	1				
9.	เมืองปัตตานี	1				
10.	แม่ลาน	1				

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

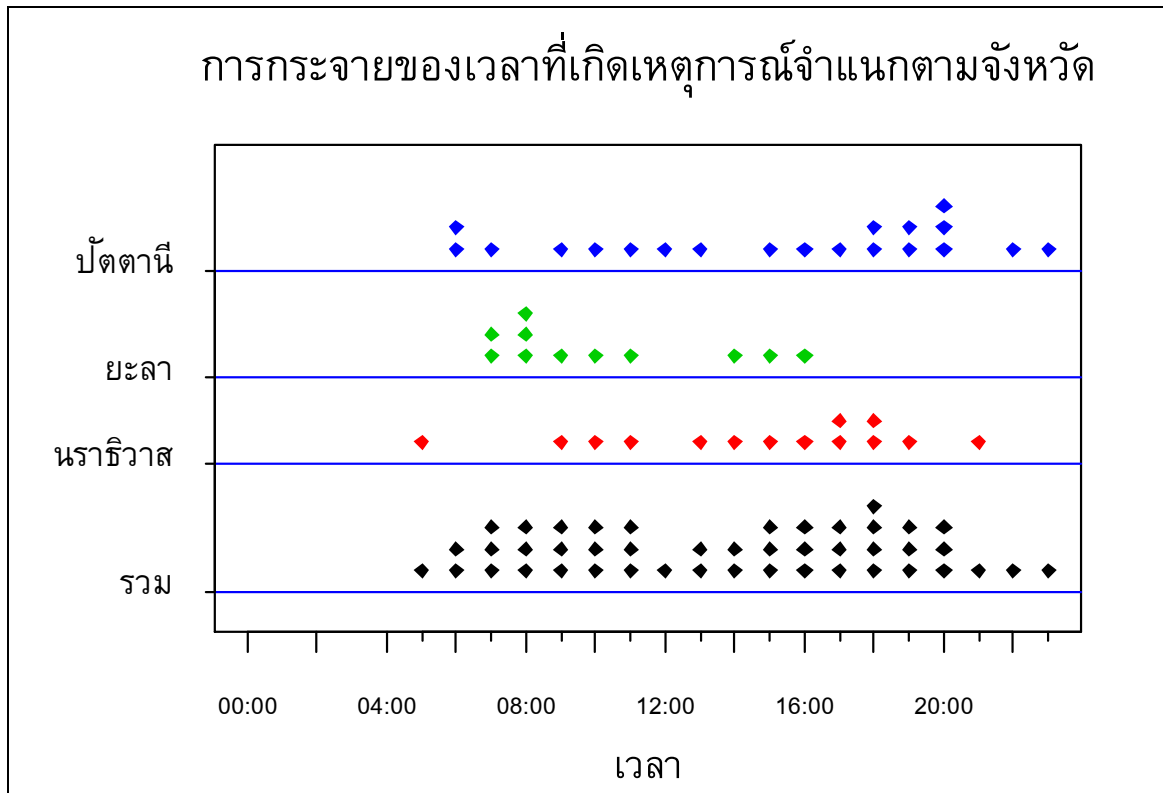
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	27
2.	สถานที่อื่น ๆ	9
3.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	4
4.	นา ไร่ สวน	3
5.	หอพัก ที่อยู่อาศัยของหน่วยงาน ค่ายทหาร	2

Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)

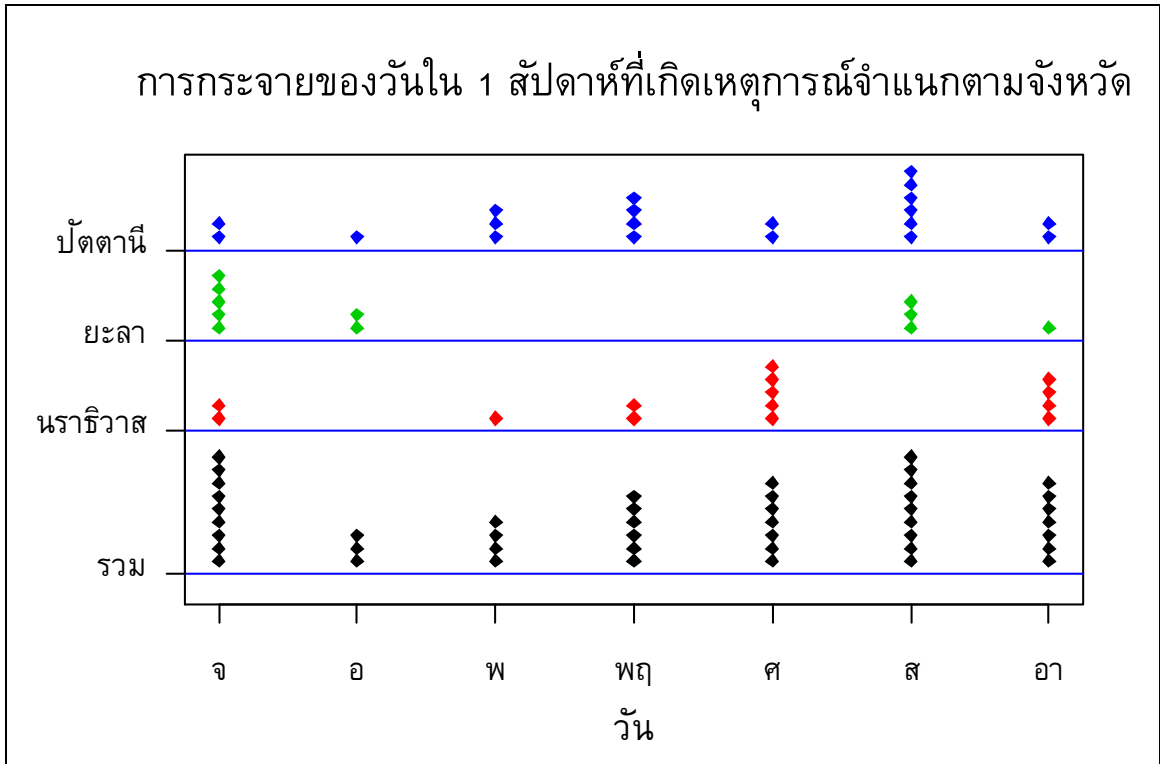

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

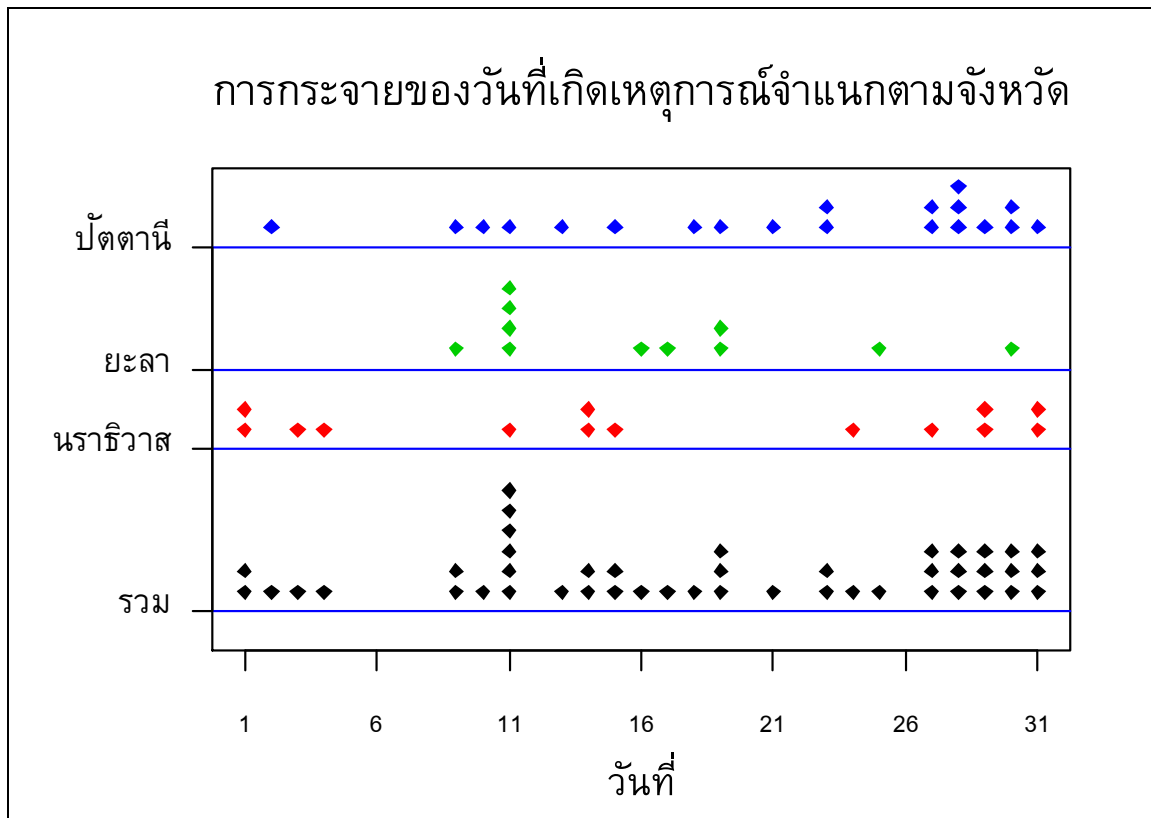
เวลา

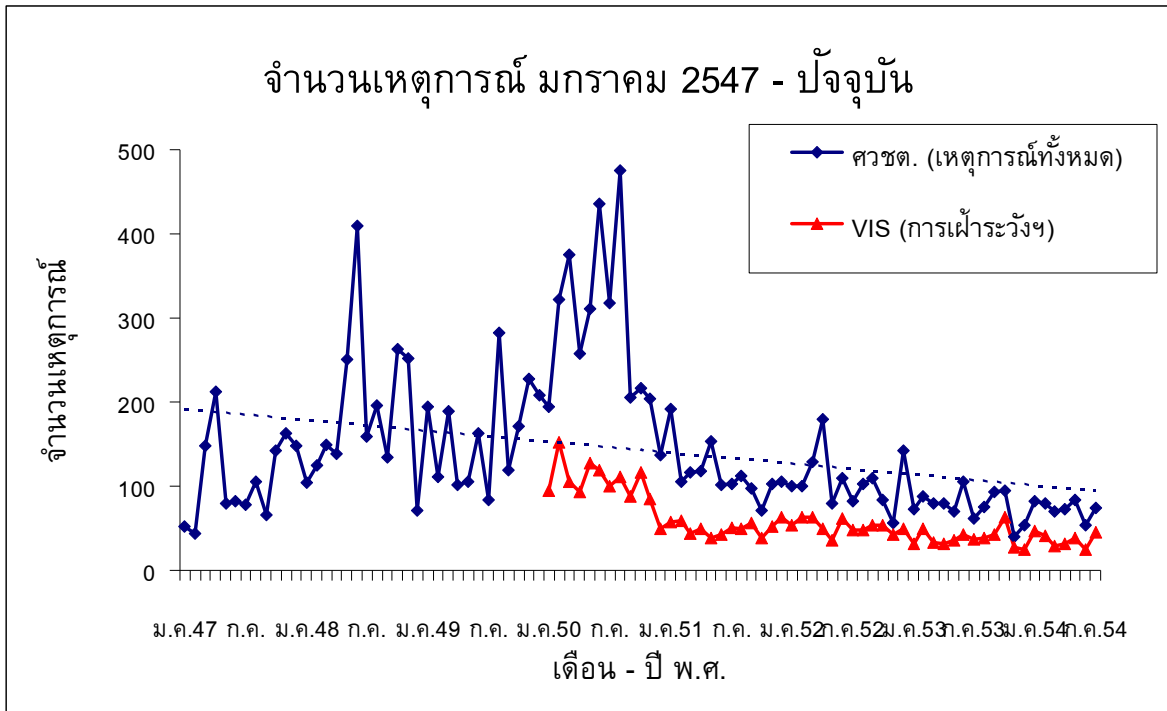
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

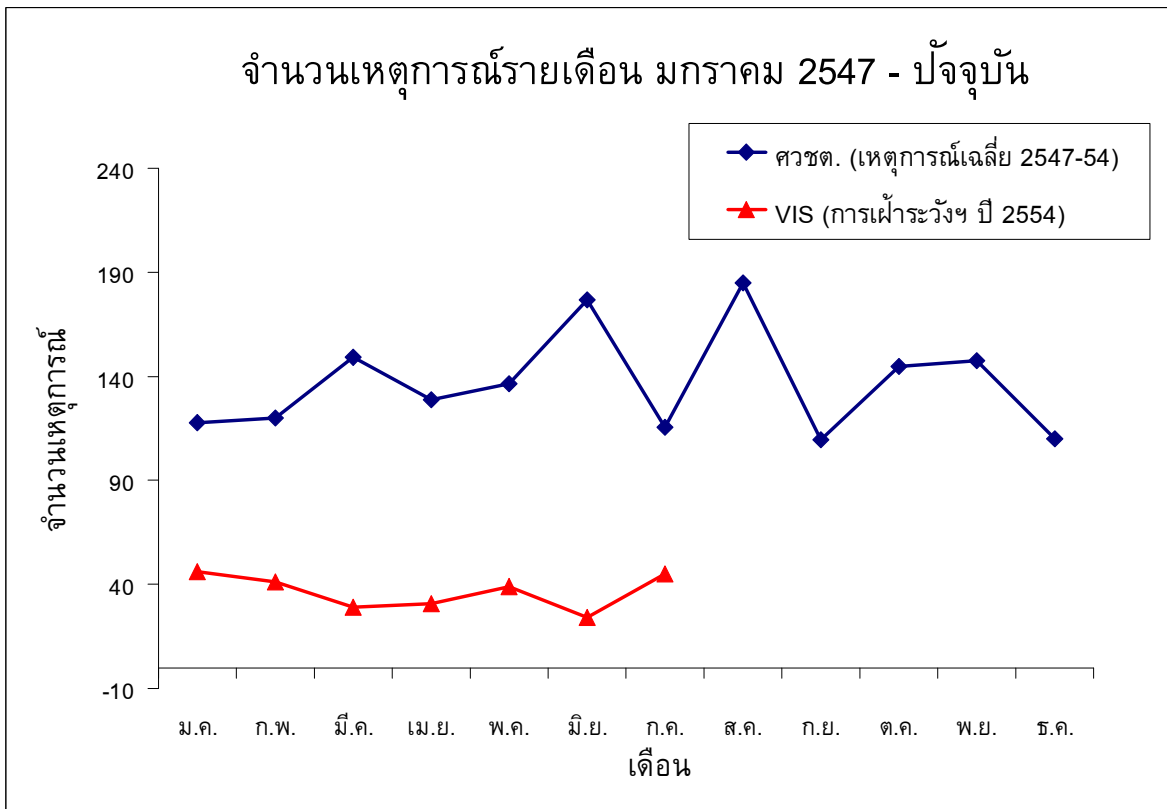
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันที่ที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลของศชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

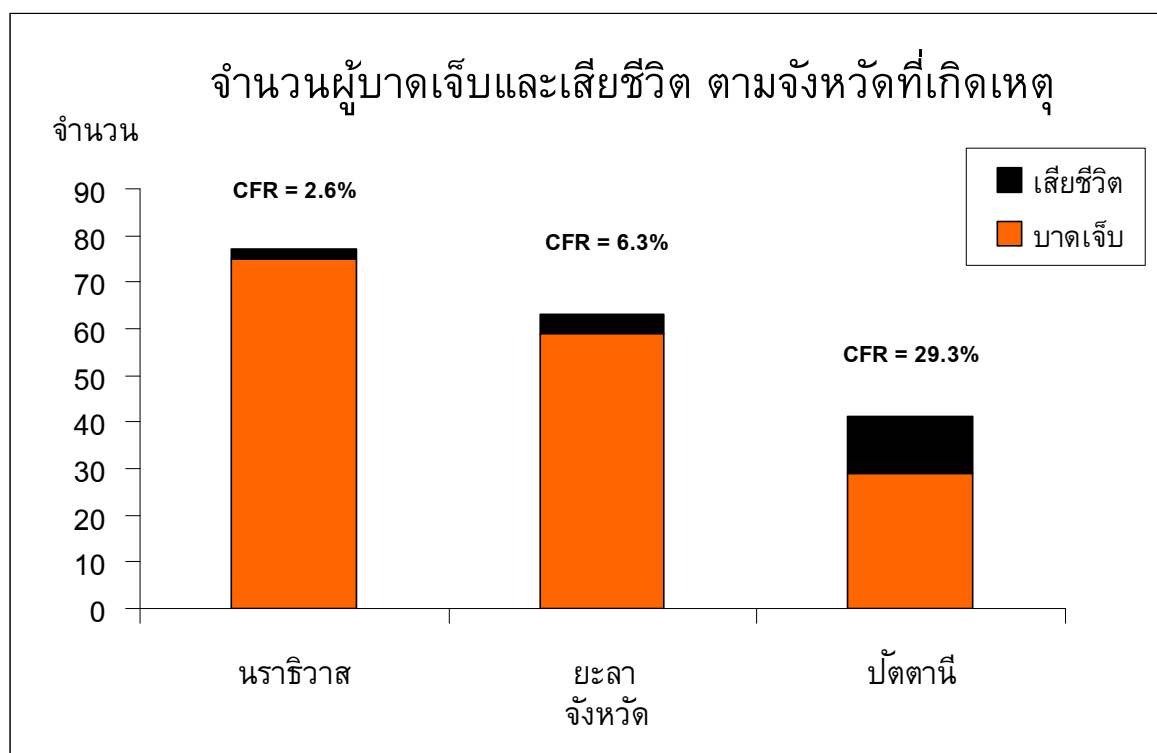
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนเหตุการณ์เฉลี่ยรายเดือนของศชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

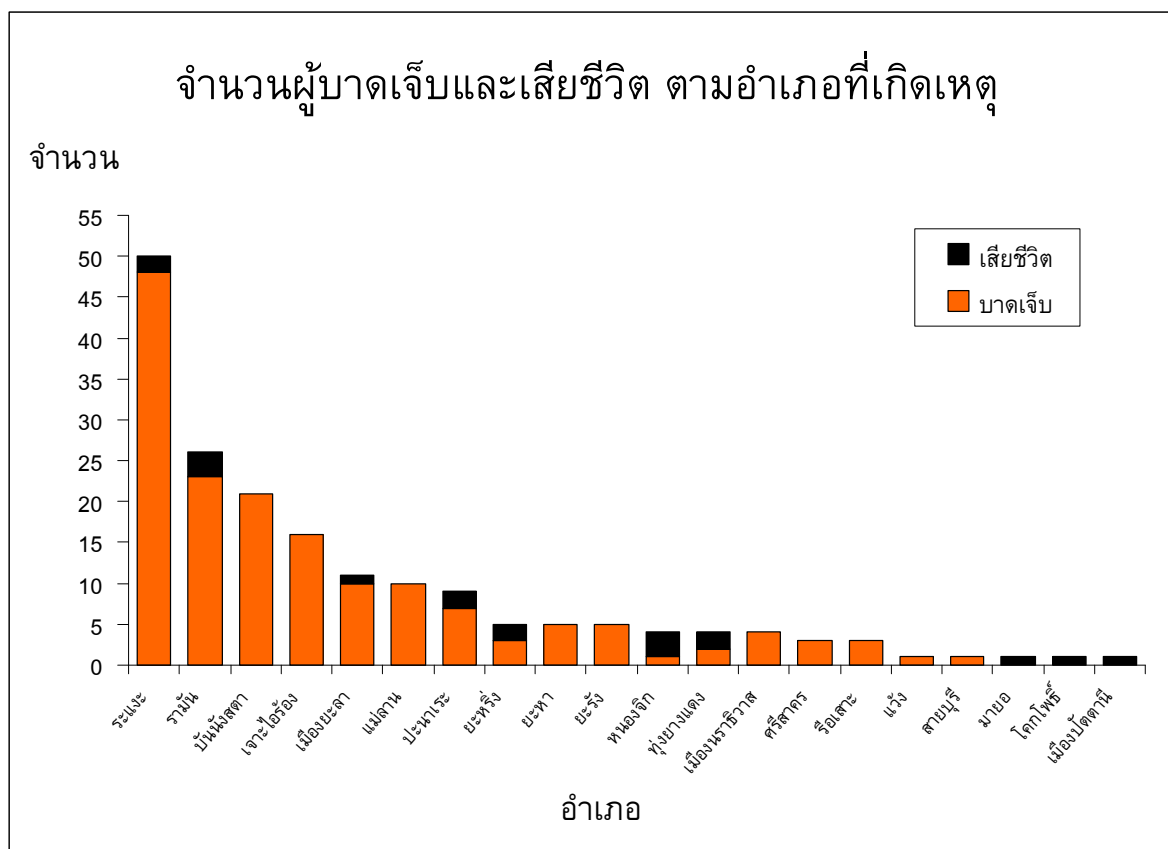
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	-	-	-	-	-
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	41	6.5	12	1.9	29.3
ยะลา	63	13.7	4	0.9	6.3
นราธิวาส	77	11	2	0.3	2.6
รวม	181	5.4	18	0.5	9.9

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ		ตาย			ป่วยตาย		
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	แม่ลาน	10	69.4	ทุ่งยางแดง	2	10.5	มายอ	100
2	ระแงะ	50	59.5	ปะนาเระ	2	4.7	โคกโพธิ์	100
3	เจาะไอร้อง	16	43.9	หนองจิก	3	4.4	เมืองปัตตานี	100
4	บันนังสตา	21	41.4	รามัน	3	3.7	หนองจิก	75
5	รามัน	26	32.1	ยะหริ่ง	2	2.6	ทุ่งยางแดง	50
6	ปะนาเระ	9	21.4	ระแงะ	2	2.4	ยะหริ่ง	40
7	ทุ่งยางแดง	4	21	มายอ	1	1.9	ปะนาเระ	22.2
8	ศรีสาคร	3	10.3	โคกโพธิ์	1	1.5	รามัน	11.5
9	ยะหา	5	10.2	เมืองปัตตานี	1	0.8	เมืองยะลา	9.1
10	เมืองยะลา	11	6.6	เมืองยะลา	1	0.6	ระแงะ	4

แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

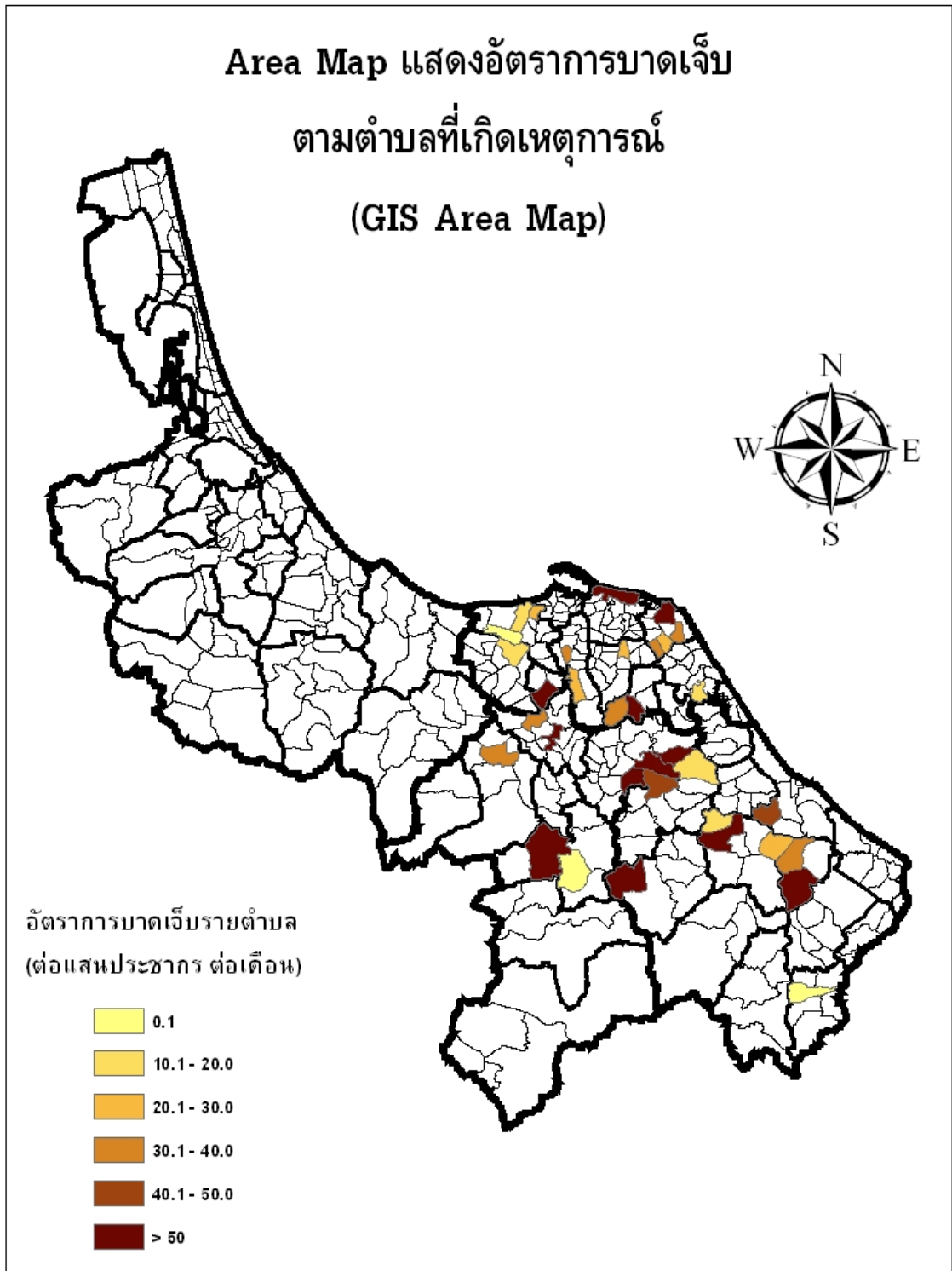

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	เฉลิม	46	273.8	ตะโละหะลอ	3	51.6	ควน	100
2.	ตะโละหะลอ	19	164.4	ควน	1	37.5	พ้อมิ่ง	100
3.	แม่ลาน	10	91.5	พ้อมิ่ง	1	36.9	ตะโละแมะนา	100
4.	ท่าสาป	9	72.8	ตะโละแมะนา	1	35.6	ถนน	100
5.	กาหลง	3	60.9	น้ำดำ	1	34.9	ตันหยงลิมอ	100
6.	บันนังสตา	20	59.6	ตะโละกาโปร์	2	28.1	ดอนรัก	100
7.	น้ำดำ	3	31.7	ถนน	1	27.7	ตุง	100
8.	บาลอ	4	30.5	ตันหยงลิมอ	2	25.8	นาเกตุ	100
9.	บ้านกลาง	6	24.2	ดอนรัก	1	21	ลำใหม่	50
10.	บูกิต	12	23.9	ตุง	2	17.5	ตะโละกาโปร์	40

ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 42 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตาย 2.4 %)						
1.	ยะลา	42	ยะลา	1	ยะลา	2.4
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 25 ราย เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตาย 8 %)						
1.	ปัตตานี	13	ปัตตานี	2	ปัตตานี	15.4
2.	นราธิวาส	12				
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 137 ราย เสียชีวิต 4 ราย อัตราป่วยตาย 2.9 %)						
1.	ระแงะ	48	โคกโพธิ์, มายอ, ปะนาเระ, รามัน	1	โคกโพธิ์, มายอ	100
2.	บันนังสตา	21			ปะนาเระ	12.5
3.	รามัน	18			รามัน	5.6
4.	เจาะไอร้อง	15				
5.	แม่ลาน	10				

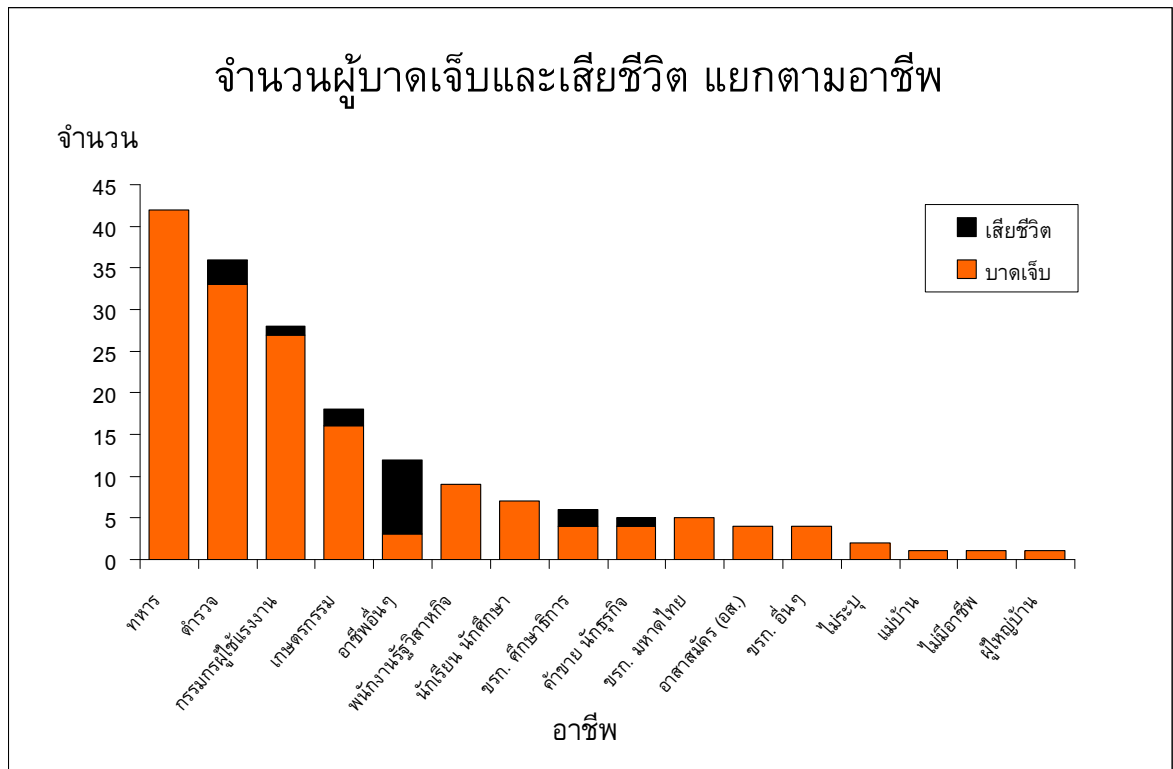

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร
อายุ มัธยฐาน (Median) = 36 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 27-45 ปี						
0-14 ปี	4	(2.2)	0.8	-	(-)	-
15-29 ปี	57	(31.5)	12.4	1	(5.6)	0.2
30-44 ปี	73	(40.3)	19	11	(61.1)	2.9
45-59 ปี	41	(22.7)	18.8	4	(22.2)	1.8
>= 60 ปี	6	(3.3)	3.4	2	(11.1)	1.1
เพศ						
ชาย	165	(91.2)	18.8	17	(94.4)	1.9
หญิง	16	(8.8)	1.8	1	(5.6)	0.1
ศาสนา						
พุทธ	128	(70.7)	34.4	7	(38.9)	1.9
คริสต์	1	(0.6)	0.3	-	(-)	-
อิสลาม	52	(28.7)	14	11	(61.1)	0.8

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	129	71.3	6	33.3	4.7
2.	กิจกรรมอื่น ๆ	34	18.8	7	38.9	20.6
3.	ทำงานที่ไม่ได้ค่าตอบแทน งานบ้าน การเรียน	9	5	1	5.6	11.1
4.	งานอดิเรก บันทึกลง กิจกรรมอาสาสมัคร	5	2.8	2	11.1	40
5.	ไม่ระบุ	3	1.7	2	11.1	66.7
6.	พักผ่อน นอนหลับ กิจกรรมประจำวัน กินอาหาร	1	0.6	-	-	-

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย
		จำนวน	%	จำนวน	%	อัตรา (%)
1.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	120	66.3	2	11.1	1.7
2.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	34	18.8	15	83.3	44.1
3.	การปฏิบัติการณ์หรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	25	13.8	-	-	-
4.	ถูกทำร้ายโดยปืนสั้น (X93)	1	0.6	1	5.6	100

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย
		จำนวน	%	จำนวน	%	อัตรา (%)
1.	ผลกระทบจากสาเหตุภายนอก (T75)	45	23.8	-	-	-
2.	การบาดเจ็บที่ไม่สามารถระบุส่วนของร่างกายได้ (T14)	18	9.5	-	-	-
3.	หูดังจากแรงระเบิด (T70)	13	6.9	-	-	-
4.	บาดเจ็บศีรษะบริเวณอื่นๆ (S09)	9	4.8	-	-	-
5.	บาดแผลเปิดบริเวณศีรษะ (S01)	9	3.7	2	18.2	28.6

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 181 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 11 รายเสียชีวิตขณะนำส่ง - ราย มาโรงพยาบาลเอง 57 ราย หน่วย EMS นำส่ง 4 ราย หน่วยกู้ชีพอื่น ๆ นำส่ง 3 ราย ทหารนำส่ง 49 ราย ตำรวจนำส่ง 20 ราย ญาติหรือชาวบ้านนำส่ง 13 ราย ไม่ระบุ 1 ราย อื่น ๆ 23 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 51 นาที (IQR = 15 - 91 นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	15	46.9			17	53.1
การห้ามเลือด	20	48.8	4	9.8	17	41.5
C-Spine Collar	-	-	-	-	2	100
Splint / Slab	4	13.8	-	-	25	86.2
IV fluid	4	12.9	-	-	27	87.1

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 181 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 43 ราย (42 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 42 ครั้ง ไม่ใช้รถพยาบาล - ราย มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นแพทย์ - ครั้ง พยาบาล 42 ครั้ง อื่นๆ - ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 47.5 นาที (IQR = 40 - 87.5 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	12	92.3	-	-	1	7.7
การห้ามเลือด	30	100	-	-	-	-
C-Spine Collar	3	100	-	-	-	-
Splint / Slab	11	73.3	-	-	4	26.7
IV fluid	19	95	1		1	5

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	1 (1-1)	267
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	325 (56-1,565)	570,432

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 170 ราย (93.9%)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 170 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 42 ราย ดีขึ้น 84 ราย ไม่ดีขึ้น 9 ราย ตาย 7 ราย ไม่มีข้อมูล 28 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม - คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence -related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน กรกฎาคม 2554

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	96	NA	/	สตูล	94	NA	/	ปัตตานี	97	90	/	ยะลา	98	94	/	นราธิวาส	98	88	/
สงขลา	96	NA	/	ควนโดน	94	NA	/	โคกโพธิ์	100	100	/	เบตง	97	NA	/	สุไหงโกลก	NA	NA	/
จะนะ	100	NA	/	ควนกาหลง	NA	NA	/	หนองจิก	100	100	/	บันนังสตา	99	100	/	ตากใบ	100	NA	/
นาทวี	97	NA	/	ท่าแพ	NA	NA	/	ปานาเระ	96	96	/	ธารโต	NA	NA	/	บาเจาะ	100	83	/
เทพา	94	NA	/	ละงู	100	NA	/	มายอ	100	100	/	รามัน	99	100	/	ระแงะ	100	100	/
สะบ้าย้อย	100	NA	/	ทุ่งหว้า	75	NA	/	ทุ่งยางแดง	100	67	/	ยะหา	100	100	/	รือเสาะ	99	NA	/
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	/					ไม้แก่น	NA	NA	/	กาบัง	100	100	/	ศรีสาคร	100	100	/
สงขลานครินทร์	99	NA	/					ยะหริ่ง	100	100	/					แว้ง	100	NA	/
เมืองสงขลา	98	NA	/					ยะรัง	NA	NA	X					สุคีริน	NA	NA	/
								แม่ลาน	100	100	/					สุไหงปาดี	100	100	/
								สายบุรี	100	100	/					จะนะ	NA	NA	/
								กะพ้อ	NA	NA	/					เจาะไอร้อง	100	77	/
								ค่ายอิงคยุทธ	NA	NA	/					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	/
																ยี่งอ	100	NA	/
รวม (%)	96.2	NA	100	รวม	92.5	NA	100	รวม	97.3	93	92.3	รวม	98.1	97.4	100	รวม	98.2	86.8	100

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ

ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.

ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 สิงหาคม 2554 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)

สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 49 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 96.9 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 93.2 ความทันเวลาร้อยละ 98.5 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 90)